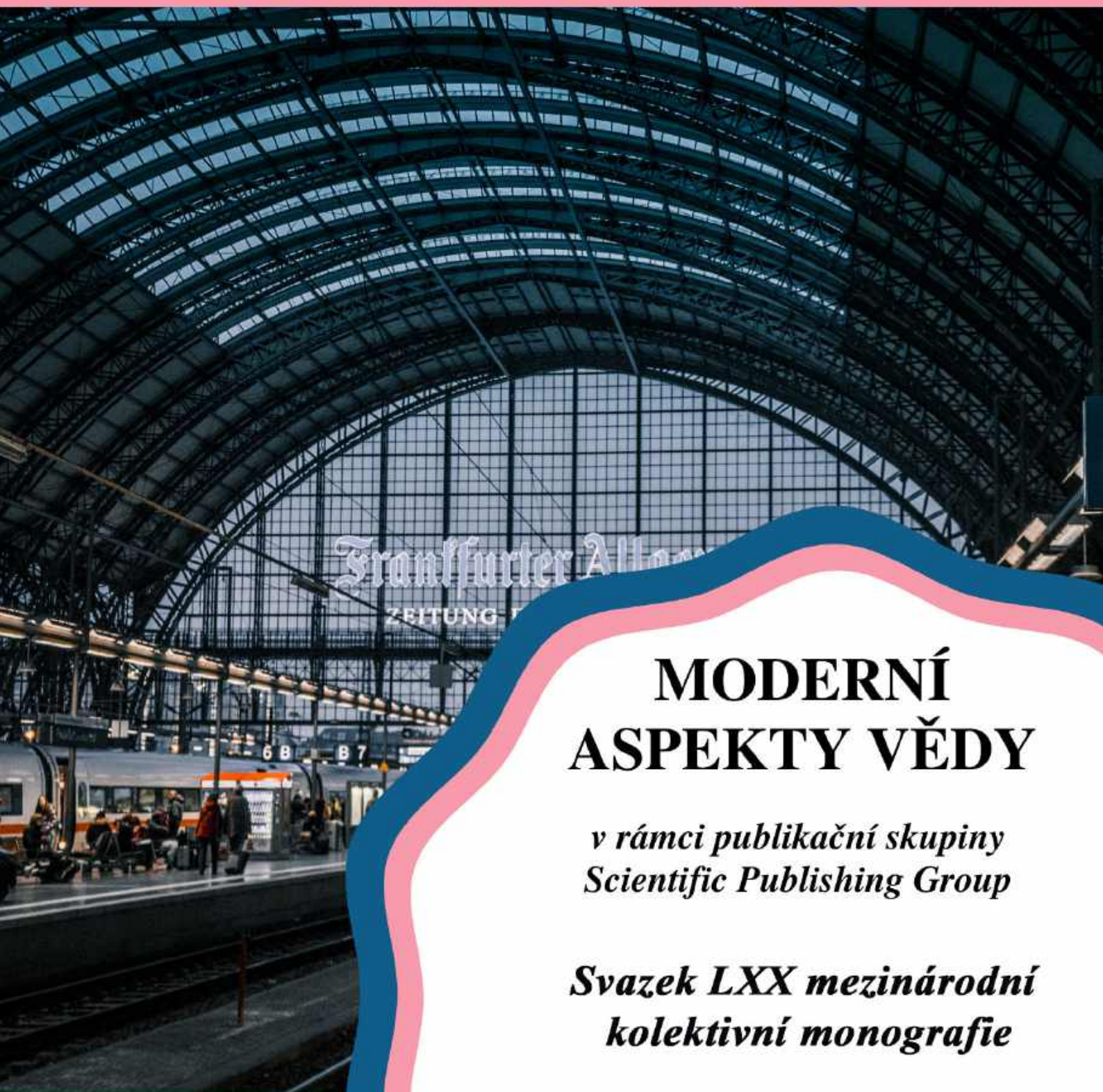

Наукові перспективи
Видавнича група

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

*v rámci publikační skupiny
Scientific Publishing Group*

*Svazek LXX mezinárodní
kolektivní monografie*

Česká republika
2026

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. (Česká republika)
Středoevropský vzdělávací institut (Bratislava, Slovensko)
Národní institut pro ekonomický výzkum (Batumi, Gruzie)
Al-Farabi Kazakh National University (Kazachstán)
Institut filozofie a sociologie Ázerbájdžánu Národní akademie věd
(Baku, Ázerbájdžán)
Institut vzdělávání Ázerbájdžánské republiky (Baku, Ázerbájdžán)
Regionální akademie managementu (Kazachstán)
Veřejná vědecká organizace „Celokrajinské shromáždění lékařů ve veřejné
správě“ (Kyjev, Ukrajina)
Univerzita nových technologií (Kyjev, Ukrajina)
Mezinárodní poradenská společnost "Sidcon" (Kyjev, Ukrajina)
Evropské lyceum "Vědecké perspektivy" (Kyjev, Ukrajina)

v rámci publikační skupiny Publishing Group „ Vědecká perspektiva “

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek LXX mezinárodní kolektivní monografie

Česká republika
2026

International Economic Institute s.r.o. (Czech Republic)
Central European Education Institute (Bratislava, Slovakia)
National Institute for Economic Research (Batumi, Georgia)
Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)
Institute of Philosophy and Sociology of Azerbaijan National Academy of
Sciences (Baku, Azerbaijan)
Institute of Education of the Republic of Azerbaijan (Baku, Azerbaijan)
Regional Academy of Management (Kazakhstan)
Public Scientific Organization "Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in
Public Administration" (Kyiv, Ukraine)
University of New Technologies (Kyiv, Ukraine)
International Consulting company "Sidcon" (Kyiv, Ukraine)
European Lyceum "Scientific Perspectives" (Kyiv, Ukraine)

within the Publishing Group "Scientific Perspectives"

MODERN ASPECTS OF SCIENCE

70-th volume of the international collective monograph

Czech Republic
2026

ISBN 978-617-8614-40-9

<https://doi.org/10.52058/69-2026>

UDC 001.32: 1/3] (477) (02)

C91

Vydavatel:

**Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.
se sídlem V Lázních 688, Jesenice 252 42
IČO 03562671 Česká republika
Zveřejněno rozhodnutím akademické rady**

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. (Zápis č. 231/2026 ze dne 08. červenec 2026)

Monografie jsou indexovány v mezinárodním vyhledávači Google Scholar

Partnerskými akademickými mezinárodními vydavateli monografie jsou: TOJELT, Paradigm Journal a Shanlax International Journal of Education

Recenzenti:

- Karel Nedbálek** - doktor práv, profesor v oboru právo (Česká republika)
Markéta Pavlova - ředitel, Mezinárodní Ekonomický Institut (České republiky)
Iryna Zhukova - kandidátka na vědu ve veřejné správě, docentka (Ukrajina)
Savvas Mavridis - profesor na Mezinárodní řecké univerzitě v oddělení marketingu a cestovního ruchu, Veřejná instituce (Greece)
Yevhen Romanenko - doktor věd ve veřejné správě, profesor, ctěný právník Ukrajiny (Ukrajina)
Humeir Huseyn Akhmedov - doktor pedagogických věd, profesor (Ázerbájdžán)
Jurij Kijkov - doktor informatiky, dr.h.c. v oblasti rozvoje vzdělávání (Česká republika)
Vladimír Bačišin - docent ekonomie (Slovensko)
Ahmet Selcuk Akdemir - doktor věd, profesor, Malatya Turgut Ozal University (Turecko)
Peter Ošváth - docent práva (Slovensko)
Oleksandr Nepomnyashy - doktor věd ve veřejné správě, kandidát ekonomických věd, profesor, řádný člen Vysoké školy stavební Ukrajiny (Ukrajina)
Dina Dashevska - geolog, geochemik Praha, Česká republika (Izrael)
R. Ahmad Zaki El Islami - docent, PhD, profesor katedry vědy a vzdělávání, fakulty pedagogiky a vzdělávání, univerzity Sultan Ageng Tirtayasa (Indonésie)
Dr. Mutmaina - přednášející, univerzita Al Asyariah Mandar Sulawesi Barat, Indonésie, mimořádný profesor, katedra vzdělávání, univerzita GlobalNxt, Malajsie (Malajsie)
Said M. Ismail - PhD, profesor, profesor katedry angličtiny, fakulta přírodních a humanitních věd, univerzita prince Sattama bin Abdulazize, Al-Charj (Saúdská Arábie)
Galandarov, Vagif Kalender - MD, PhD, profesor, profesor katedry chirurgických nemocí, ázerbájdžánská lékařská univerzita (Ázerbájdžán)
Dr. Jane Gakenya Njoroge - profesor, Kenyatta University, (Keňa)
Diana Ibarra Santacruz - profesorka, University of Nariño, (Kolumbie)
Helda Alicia Hidalgo Davila - profesor, University of Nariño, (Kolumbie)
Myujkan Mammadzada - doktor filozofie v oboru pedagogika, Vojenský výzkumný ústav Univerzity národní obrany, Baku (Ázerbájdžán)
Zeynalova Nigar Eldar Kizy - doktorka pedagogických věd, docentka, ředitelka Centra pro inkluzivní vzdělávání, Ázerbájdžánská univerzita jazyků (Ázerbájdžán)
Nani Gvarišvili - doktorka biologických věd, docentka, Státní univerzita Šoty Rustaveliho v Batumi, Batumi (Gruzie)

Tým autorů

C91 Moderní aspekty vědy: LXX. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2026. str. 601

Svazek LXX mezinárodní kolektivní monografie obsahuje publikace o: utváření a rozvoji teorie a historie veřejné správy; formování regionální správy a místní samosprávy; provádění ústavního a mezinárodního práva; finance, bankovníctví a pojišťovnictví; duševní rozvoj osobnosti; rysy lexikálních výrazových prostředků imperativní sémantiky atd.

Materiály jsou předkládány v autorském vydání. Autoři odpovídají za obsah a pravopis materiálů.

OBSAH

PŘEDMLUVA

ODDÍL 1. EKONOMIKA A ŘÍZENÍ PODNIKU

- §1.1 АНАЛІТИКА AMAZON ЯК ОСНОВА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ Е-КОМЕРЦІЇ: ВІД ПОШУКУ НІШИ ДО АВТОМАТИЧНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ (Щитов Д.М., Університет митної справи та фінансів, Щитов О.М., НВК-Лицей № 100, Мормуль М. Ф., Університет митної справи та фінансів)* 10

ODDÍL 2. PEDAGOGIKA, VÝCHOVA, FILOZOFIE, FILOLOGIE

- §2.1 A SYSTEM OF CRITERIA AND INDICATORS FOR ASSESSING THE DEVELOPMENT OF VALUE-BASED ATTITUDES AMONGST HIGHER EDUCATION STUDENTS TOWARDS INDEPENDENT PHYSICAL EXERCISE (Khrystova T.E., Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, Sopotnytska O.V., Volodymyr Hnatyuk Ternopil National Pedagogical University, Nepsha O.V., Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, Sukhanova H.P., Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, Kyriienko M.H., Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University)* 36
- §2.2 METHODOLOGICAL ASPECTS OF DEVELOPING GEOGRAPHICAL COMPETENCES AMONG PUPILS IN GENERAL SECONDARY EDUCATION (Nepsha O.V., Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, Hryshko S.V., Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, Levada O.M., Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, Prokhorova L.A., Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, Zavyalova T.V. Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, Maluiev M.M., Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University)* 55

- §2.3 *THE IMPACT OF HIGHER NERVOUS ACTIVITY TYPES ON THE HUMAN ORGANISM FROM A PSYCHOPHYSIOLOGICAL PERSPECTIVE* (**Ovchinnikova L.O.**, Sumy Children's Music School No. 4) 55
- §2.4 *РОЛЬ СІМЕЙНОЇ ТЕРАПІЇ В КОРЕКЦІЇ ЗАЇКАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ* (**Анастасова Н.М.**, Бердянський державний педагогічний університет, **Сизко Г.І.**, Бердянський державний педагогічний університет) 68
- §2.5 *ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В АГРОЕКОЛОГІЇ: МОДЕЛЮВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ* (**Кравченко Н.В.**, Державний університет «Житомирська політехніка», **Можарівська І.А.**, Державний університет «Житомирська політехніка», **Гнітецький М.О.**, Сумський національний аграрний університет, **Бондус Р.О.**, Устимівська дослідна станція рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН України) 85
- §2.6 *СПЕЦИФІКА ТРАНСФОРМАЦІЇ КИТАЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ЗБІРЦІ РОЗПОВІДЕЙ ДУ ЦЗЕСЮНЯ (杜泽逊) «ЛУНЬ ЮЙ. КОНФУЦІАНСЬКІ КЛАСИКИ ДЛЯ МАЛЕНЬКОГО ЧИТАЧА» («论语·儒小典»)* (**Максимець В.О.**, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, **Сулима Г.В.**, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка) 109
- §2.7 *ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТНО-МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ОСВІТНІХ ЗМІН* (**Паламар С.П.**, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка) 120
- §2.8 *ЦИФРОВІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОГО ІНТЕРЕСУ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ* (**Паламар С.П.**, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, **Верченко В.С.**, ЗЗСО Приватна школа «Galaxy School») 132
- §2.9 *ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У ВИКЛАДАННІ ТА ВИВЧЕННІ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН* (**Струмінська О.О.**, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу) 145

*§2.7 ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ФОРМУВАННЯ
ПРЕДМЕТНО-МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ОСВІТНІХ ЗМІН (Паламар С.П.,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка)*

Вступ. Сучасний етап розвитку освіти в Україні характеризується масштабними трансформаціями, що охоплюють не лише зміст освіти, а й підходи до професійної підготовки педагогічних кадрів. Реалізація концепції Нової української школи, цифровізація освітнього середовища, інтеграція європейських освітніх стандартів, розвиток інклюзивної освіти, а також виклики воєнного часу актуалізують проблему підготовки вчителя нового покоління – мобільного, творчого, психологічно стійкого та здатного до безперервного професійного розвитку. У цьому контексті особливого значення набуває проблема психолого-педагогічного супроводу формування предметно-методичної компетентності майбутніх учителів початкових класів.

Початкова школа сьогодні є не лише першим рівнем освіти, а й фундаментом особистісного розвитку дитини, її соціалізації, формування ключових компетентностей і цінностей. Саме тому професійна підготовка майбутнього вчителя початкових класів потребує комплексного й системного підходу. Не менш значущою складовою є здатність проєктувати й організовувати освітній процес відповідно до сучасних нормативних вимог і концептуальних засад Нової української школи. Це передбачає вміння визначати дидактичні цілі, прогнозувати результати навчання, добирати оптимальні форми, методи та засоби навчання, конструювати освітнє середовище, сприятливе для всебічного розвитку дитини. Майбутній учитель має бути готовим до педагогічного проєктування уроку як цілісної системи

навчальної взаємодії, у межах якої забезпечується розвиток пізнавальної активності, самостійності та творчого потенціалу молодших школярів.

Виклад основного матеріалу. Аналіз наукових джерел засвідчує, що проблема психолого-педагогічного супроводу формування предметно-методичної компетентності майбутніх учителів початкових класів є багатоаспектною та перебуває у полі зору багатьох науковців, які розглядають її крізь призму професійного становлення фахівця в умовах сучасних освітніх трансформацій.

Вивчення напрацювань дослідників дозволяє виокремити кілька ключових напрямів, за якими здійснювався аналіз цієї проблеми як от: генезис та сутність поняття «супровід»; формування предметно-методичної та методичної компетентності; психолого-педагогічний супровід в умовах освітніх змін та НУШ; роль педагогічної практики та інноваційних технологій; загальні питання професійної підготовки педагогів дошкільної та початкової ланки.

Фундаментальні засади концепції супроводу в освіті та психології розробляли такі вчені, як: А. Богуш, І. Валітова, Н. Глуханюк, В. Зінченко, В. Кузьменко, О. Музика, Т. Савченко, які розглядають його як метод створення умов для прийняття суб'єктом оптимальних рішень у ситуаціях вибору. Питаннями психолого-педагогічного супроводу професійної підготовки займалися І. Бех, В. Петровський, А. Жукова, В. Ковальчук, В. Мальцева, Т. Седова, І. Непомняща. Аспект формування предметно-методичної та методичної компетентності, зокрема стосовно вчителів початкової ланки та в умовах реалізації Професійного стандарту вчителя, ґрунтовно досліджували Є. Антипін, О. Венгловська, Г. Іванюк, Н. Куземко, С. Паламар, Г. Черненко, В. Щур. Питання предметно-методичної компетентності через призму менторингу та партнерства висвітлено у працях

В. Ворожбіт-Горбатюк, А. Боярської-Хоменко, С. Доценко, С. Паламар. Психолого-педагогічний супровід в умовах освітніх змін та НУШ: особливості супроводу особистісного та професійного розвитку майбутніх учителів початкових класів у контексті нових стандартів та євроінтеграції вивчають Г. Іванюк, О. Венгловська, В. Дем'яненко, С. Паламар. Роль педагогічної практики та інноваційних технологій: значущість практичної підготовки та використання цифрових інструментів у формуванні методичної готовності майбутніх учителів підкреслюють у своїх розвідках О. Плахотнік, А. Кондратюк, О. Жигайло, О. Гунза, І. Новик, Л. Нежива. Ґрунтовний внесок у розробку змісту та методів фахової підготовки зробили Л. Артемова, Г. Беленька, Н. Гавриш, Н. Лисенко, Т. Поніманська, М. Машовець, О. Кучерявий, І. Бойчук.

Таким чином, у науковій літературі сформовано потужний теоретико-методологічний базис для дослідження психолого-педагогічного супроводу формування предметно-методичної компетентності майбутніх учителів, проте динамічність освітніх змін потребує подальшого пошуку ефективних технологій та інструментарію реалізації такого супроводу в освітньому процесі закладів вищої освіти [1, 2].

Суттєвим компонентом предметно-методичної компетентності є вміння застосовувати інноваційні педагогічні технології, що зумовлено процесами цифровізації освіти та модернізації освітнього простору. Йдеться про здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інтерактивні платформи, мультимедійні засоби, технології змішаного й дистанційного навчання, а також упроваджувати сучасні педагогічні технології, спрямовані на розвиток дослідницької, творчої та комунікативної діяльності учнів. Водночас важливим є критичне й педагогічно доцільне використання інноваційних засобів навчання відповідно до освітніх потреб молодших школярів.

Важливе місце у структурі предметно-методичної компетентності займають навички педагогічної комунікації, які забезпечують ефективну професійну взаємодію вчителя з усіма учасниками освітнього процесу. Майбутній педагог має володіти культурою професійного мовлення, навичками конструктивної комунікації, емоційної саморегуляції, педагогічної етики та емпатії. Особливого значення набуває здатність до організації педагогіки партнерства, побудови довірливих взаємин з учнями, батьками та колегами, створення психологічно безпечного та інклюзивного освітнього середовища.

Невід'ємною складовою предметно-методичної компетентності є здатність до рефлексії та професійного саморозвитку, що передбачає готовність майбутнього вчителя до самоаналізу власної педагогічної діяльності, оцінювання її результативності, виявлення професійних труднощів і визначення шляхів подальшого вдосконалення. Рефлексивна позиція педагога забезпечує його відкритість до інновацій, здатність до професійної мобільності, безперервного навчання та самореалізації в умовах постійних освітніх змін. Саме тому сучасний учитель початкової школи має бути орієнтованим на освіту впродовж життя, постійне оновлення професійних знань і вдосконалення педагогічної майстерності.

Таким чином, предметно-методична компетентність майбутнього вчителя початкової школи є багатокомпонентним професійним утворенням, що забезпечує готовність педагога до ефективної реалізації завдань сучасної початкової освіти, професійної діяльності в умовах освітніх трансформацій та створення сприятливого середовища для гармонійного розвитку особистості молодшого школяра.

Однак формування такої компетентності неможливе без ефективного психолого-педагогічного супроводу студентів у процесі їхнього професійного становлення [3, 4].

На нашу думку, психолого-педагогічний супровід – це цілеспрямована система взаємодії викладачів, наставників, психологічної служби та здобувачів освіти, яка забезпечує сприятливі умови для професійного, особистісного та методичного розвитку майбутнього педагога.

Хотілося б детальніше зупинитися на основних напрямках такого супроводу. Однією з актуальних проблем сучасної педагогічної освіти є недостатній рівень професійної мотивації здобувачів вищої педагогічної освіти та зниження суспільного престижу професії вчителя [5]. У сучасних соціокультурних умовах частина студентів вступає до педагогічних закладів вищої освіти без чіткого усвідомлення специфіки майбутньої професійної діяльності, її соціальної значущості та відповідальності. Це, своєю чергою, ускладнює процес професійного становлення майбутнього педагога, негативно впливає на рівень його професійної активності, готовність до саморозвитку та якість формування предметно-методичної компетентності.

У зв'язку з цим одним із пріоритетних завдань психолого-педагогічного супроводу є формування стійкої позитивної мотивації до педагогічної діяльності, яка має ґрунтуватися не лише на зовнішніх стимулах, а передусім на внутрішньому усвідомленні значущості професії вчителя, потребі професійної самореалізації та готовності до творчої педагогічної діяльності.

Мотиваційний напрям психолого-педагогічного супроводу спрямований насамперед на розвиток професійно-ціннісної сфери особистості майбутнього вчителя [6]. Йдеться про формування гуманістичних професійних цінностей, педагогічної етики, відповідальності за результати освітньої діяльності, позитивного ставлення до дитини як найвищої цінності освітнього процесу. Важливим аспектом є усвідомлення студентами того, що сучасний учитель є не лише транслятором знань, а й наставником, фасилітатором, організатором партнерської взаємодії та носієм культурних і моральних цінностей суспільства.

Особливого значення набуває усвідомлення соціальної місії вчителя в умовах сучасних освітніх трансформацій. Саме педагог початкової школи формує в дітей основи громадянської свідомості, культури спілкування, ціннісного ставлення до себе, інших людей та держави. У сучасних умовах воєнних викликів, суспільної нестабільності та необхідності збереження національної ідентичності роль учителя суттєво зростає, що потребує формування у студентів високого рівня професійної відповідальності та готовності до виконання суспільно значущої місії.

Важливим складником мотиваційного супроводу є формування внутрішньої потреби до професійного саморозвитку та самовдосконалення. Сучасна освіта характеризується динамічністю, постійним оновленням змісту, методів і технологій навчання, що вимагає від педагога готовності до безперервного професійного розвитку. Саме тому в процесі професійної підготовки необхідно формувати в майбутніх учителів потребу в самоосвіті, професійній рефлексії, дослідницькій діяльності та критичному осмисленні власного педагогічного досвіду.

Не менш важливим є стимулювання творчої активності студентів, оскільки сучасна школа потребує вчителя, здатного до педагогічної творчості, нестандартного мислення та гнучкого реагування на освітні виклики. Творча активність майбутнього педагога виявляється у здатності генерувати нові ідеї, добирати ефективні методи навчання, створювати інноваційне освітнє середовище та забезпечувати індивідуальний підхід до кожної дитини. Саме тому освітній процес у закладі вищої освіти має бути спрямований на розвиток ініціативності, креативності та професійної самостійності студентів.

Ефективність мотиваційного напряму психолого-педагогічного супроводу значною мірою залежить від використання відповідних форм і методів

організації професійної підготовки. Одним із важливих засобів є зустрічі студентів із успішними педагогами-практиками, які сприяють формуванню позитивного образу сучасного вчителя, усвідомленню перспектив професійного розвитку та значущості педагогічної діяльності. Безпосереднє спілкування з досвідченими фахівцями дозволяє студентам глибше зрозуміти специфіку майбутньої професії та сформувати професійну ідентичність.

Важливу роль у розвитку професійної мотивації відіграє участь студентів у професійних конкурсах, тренінгах, педагогічних майстернях та освітніх проєктах. Така діяльність сприяє розвитку професійної активності, формуванню впевненості у власних можливостях, здатності до самопрезентації та професійної взаємодії.

Ефективним засобом професійного становлення є також волонтерська діяльність, яка забезпечує залучення студентів до реальної педагогічної практики, формує соціальну відповідальність, емпатію та готовність до взаємодії з різними категоріями дітей. Особливої актуальності волонтерська діяльність набуває в сучасних умовах, коли майбутній учитель має бути здатним підтримувати дітей в умовах психологічної нестабільності та соціальних викликів.

Важливим компонентом мотиваційного супроводу є залучення студентів до науково-дослідної роботи, яка сприяє розвитку критичного мислення, дослідницьких умінь, пізнавальної активності та готовності до інноваційної діяльності. Участь у наукових конференціях, круглих столах, студентських наукових товариствах дозволяє майбутнім педагогам усвідомити значущість наукового підходу до професійної діяльності та формує готовність до педагогічного пошуку.

Особливе значення у формуванні професійної мотивації має створення ситуацій успіху в освітньому процесі. Позитивний досвід професійної

діяльності, підтримка викладачів, визнання досягнень студентів сприяють розвитку впевненості у власних професійних можливостях, підвищенню рівня професійної самооцінки та формуванню стійкої мотивації до педагогічної діяльності.

Таким чином, мотиваційний напрям психолого-педагогічного супроводу є важливою умовою формування предметно-методичної компетентності майбутніх учителів початкової школи, оскільки забезпечує розвиток професійної спрямованості особистості, позитивного ставлення до педагогічної діяльності, готовності до професійного саморозвитку та активної реалізації себе в умовах сучасного освітнього простору.

Важливо, щоб студент не лише здобував знання, а й відчував власну професійну значущість, бачив перспективу свого розвитку та усвідомлював себе активним суб'єктом майбутньої професійної діяльності.

Період навчання у закладі вищої освіти супроводжується значними психологічними та соціальними змінами для студентської молоді. Особливо складним є перший рік навчання, коли студенти стикаються з новими формами організації освітнього процесу, високим рівнем самостійності та необхідністю професійного самовизначення.

Сучасні трансформаційні процеси в системі вищої педагогічної освіти, зумовлені реформуванням змісту професійної підготовки, цифровізацією освітнього процесу, поширенням дистанційного навчання, розвитком інклюзивної освіти та функціонуванням закладів освіти в умовах воєнного стану, актуалізують необхідність переосмислення ролі психолого-педагогічного супроводу професійного становлення майбутнього вчителя початкових класів. За таких умов психолого-педагогічний супровід доцільно розглядати не як сукупність окремих заходів психологічної чи методичної підтримки, а як інтегровану систему взаємопов'язаних організаційних,

педагогічних, психологічних і методичних впливів, спрямованих на створення умов для цілісного розвитку особистості майбутнього педагога та формування його предметно-методичної компетентності.

Ефективність такої системи визначається взаємодією кількох взаємозумовлених напрямів супроводу, кожен із яких забезпечує розвиток певної групи професійних характеристик. Першочергового значення набуває адаптаційний напрям, оскільки саме успішна соціально-психологічна адаптація студентів створює підґрунтя для їхнього подальшого професійного розвитку. В умовах підвищеної психологічної напруги особливої ваги набувають створення безпечного освітнього середовища, розвиток емоційної саморегуляції, комунікативної компетентності, навичок конструктивної взаємодії та профілактика професійного виснаження. У цьому контексті змінюється і професійна роль викладача, який дедалі більше виконує функції наставника, фасилітатора, тьютора та модератора професійного розвитку студентів, забезпечуючи індивідуалізацію освітньої траєкторії кожного здобувача освіти.

Системоутворювальним компонентом психолого-педагогічного супроводу виступає методичний напрям, оскільки саме він забезпечує трансформацію теоретичної підготовки у професійну готовність до здійснення педагогічної діяльності. Формування предметно-методичної компетентності майбутнього вчителя передбачає не лише засвоєння сучасних методик навчання, а й розвиток здатності проектувати освітній процес відповідно до принципів компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого та інклюзивного навчання. За таких умов методична підготовка набуває конструктивно-проектувального характеру, оскільки орієнтується на розвиток методичного мислення, педагогічного прогнозування, цифрової компетентності, здатності до інтеграції змісту

освіти та використання сучасних освітніх технологій. Відповідно, найбільш результативними стають технології навчання, що моделюють реальну професійну діяльність: кейс-метод, мікрОВикладання, педагогічне моделювання, проєктна діяльність, інтерактивні методи та цифрові освітні середовища.

Водночас результативність методичної підготовки неможлива без сформованої рефлексивної компетентності. Рефлексивний напрям психолого-педагогічного супроводу забезпечує усвідомлення студентами власної професійної динаміки, розвиток критичного мислення, здатності до самооцінювання та самокорекції професійної діяльності. Саме рефлексія виступає механізмом інтеграції набутого досвіду, перетворюючи окремі педагогічні дії на професійно осмислену діяльність. Завдяки цьому майбутній учитель поступово переходить від репродуктивного виконання методичних рекомендацій до самостійного конструювання власної педагогічної практики.

Особливого значення у структурі психолого-педагогічного супроводу набуває практико-орієнтований напрям, який забезпечує інтеграцію академічної підготовки з реальними умовами професійної діяльності. Саме педагогічна практика створює можливості для перевірки ефективності сформованих знань, умінь і професійних способів діяльності, розвитку педагогічної мобільності, професійної автономії та індивідуального стилю педагогічної діяльності. За таких умов наставництво, супервізія, професійне консультування та рефлексивний аналіз педагогічних ситуацій стають не лише формами підтримки студентів, а й важливими механізмами розвитку їхньої професійної компетентності.

Окремого значення в сучасних умовах набуває здоров'язбережувальний напрям психолого-педагогічного супроводу. Воєнний стан, постійна невизначеність, емоційне перевантаження та інформаційний тиск суттєво впливають на психологічне благополуччя здобувачів освіти, що

безпосередньо позначається на якості їхньої професійної підготовки. У зв'язку з цим психолого-педагогічний супровід має бути спрямований на розвиток емоційного інтелекту, формування стресостійкості, навичок саморегуляції, психологічної самопомоги та конструктивної взаємодії. Психологічне благополуччя майбутнього педагога слід розглядати не лише як передумову його особистісного розвитку, а і як важливий чинник професійної ефективності, оскільки саме психологічно стійкий учитель здатний створювати безпечне освітнє середовище та забезпечувати емоційну підтримку молодших школярів.

Висновки. Таким чином, психолого-педагогічний супровід формування предметно-методичної компетентності майбутніх учителів початкових класів постає як цілісна багаторівнева система, у межах якої адаптаційний, методичний, рефлексивний, практико-орієнтований і здоров'язбережувальний напрями перебувають у відносинах взаємодоповнення та взаємозумовленості. Їх інтеграція забезпечує не лише засвоєння майбутніми педагогами сучасного методичного інструментарію, а й формування професійної суб'єктності, здатності до педагогічної творчості, професійної мобільності, рефлексивної діяльності та безперервного професійного розвитку, що є необхідною умовою успішної роботи вчителя початкових класів в умовах сучасних освітніх змін.

Сучасне суспільство потребує не просто фахівця, який володіє методиками навчання, а вчителя-лідера, наставника, фасилітатора, здатного працювати в умовах постійних змін, підтримувати дитину та створювати безпечний і розвивальний освітній простір.

Саме тому психолого-педагогічний супровід має стати одним із ключових пріоритетів сучасної педагогічної освіти.

Список використаних джерел.

1. Іванюк Г., Венгловська О., Антипін Є. Особистісно-професійний розвиток майбутніх педагогів у процесі навчальних практик. Неперервна професійна освіта: теорія і практика. 2020. Вип. 2 (63). С. 25–34. <https://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/4734>
2. Іванюк Г.І. Психолого-педагогічний супровід особистісно-професійного розвитку майбутніх педагогів в умовах освітніх змін. Перспективи та інновації науки. 2023. № 9(27). С. 219-231. <https://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/4734>
3. Професійний саморозвиток майбутнього фахівця: Монографія / За ред. В.А. Ковальчук. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 204 с
4. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 р. № 1225 URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/646-ilovepdf_merged.pdf
5. Музика О. О. Адаптаційний тренінг як засіб розвитку самоєфективності студентів. Молодий вчений. 2020. № 10 (86). С. 284-288. <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2020/10/58.pdf>
6. Іванюк Г. І. Особистісно-професійна підготовка фахівців із дошкільної та початкової освіти: психолого педагогічні аспекти. Нова стратегія професійної підготовки педагога в умовах євроінтеграції: монографія за наук. ред. канд. пед. наук С.П. Паламар. – Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2023. С.114–141. https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/46908/1/Monogr_FPO_KUBG_2023.pdf